

Fælles nordisk Fængselsstatistik.

Tidsskriftet meddeler denne Gang efter Traditionen de sædvanlige Oversigter over de sidst udkomne Aarsberetninger om Fængselsvæsenet i Danmark, Norge og Sverrig ligesom i forrige Hæfte for Finlands Vedkommende.

Det tør næppe haabes, at mange læse disse; de stærkt interesserede søge til selve Beretningerne, og andre gaa med Rette let hen over dem, da et enkelt Aars Beretning for et enkelt Land aldeles ikke kan give noget Billede, som lader sig fastholde.

Skønt de internationale Kongresser, saavel for Statistik som for Fængselsvæsen lige siden 1855 stadig have virket for at skabe det nødvendige Grundlag for en fælles Kriminalstatistik, er dette endnu ikke lykkedes og vil maaske aldrig lykkes paa Grund af de store Forskelligheder i Henseende til Lovgivning og Administration etc. i de forskellige Lande.

Derimod maatte det kunne lykkes at skabe en fælles nordisk Statistik, da de reale Forhold, som Statistikken skal bearbejde, ikke her frembyde saa store Forskelligheder, at ikke alle Punkter af Vigtighed lade sig behandle under et.

Herpaa har dette Tidsskrift oftere henledet Opmærksomheden, og Sagen var til Forhandling paa den nordiske

Penitentiaerforenings 2det Møde i København 1880, hvor Tanken vandt almindelig Tilslutning, som gav sig Udtryk i Vedtagelsen af Generaldirektør Almquist's Forslag til Resolution, hvorefter »det overdrages Foreningens Bestyrelse at drage Omsorg for, at der til næste Møde forelægges Foreningen de til Tilvejebringelsen af en fælles nordisk Fængselsstatistik fornødne Forarbejder«.

Disse Forarbejder vare ogsaa udførte til Mødet i Kristiania 1882, men Sagen kom ikke til Forhandling, fordi de ledende Mænd for Sverige og Danmark (Almquist og F. Bruun) havde Forfald, og udskødes atter til et senere Møde, som aldrig blev afholdt, da Foreningen imidlertid døde Straadøden. —

Nærværende Tidsskrift kan dog ikke undlade at gribe enhver Lejlighed til at bringe Savnet i Erindring saavel af Foreningen som af Statistikken — et Møde om Tilvejebringelsen af den sidste kunde maaske føre til Genfødselse af den første, og naar et saadant Møde ikke skulde ledsages af alt for mange store og kostbare Festligheder, hvilket jo i og for sig er ganske overflødig og snarest skadeligt for det videnskabelige Udbytte, lod det sig under vore smaa Forhold let arrangere, i hvilken Henseende Redaktionen stiller sine Kræfter til Disposition, medens den, da den er saa heldig at tælle 3 Generaldirektører for Fængselsvæsenet blandt sine Medarbejdere, ikke føler sig kaldet til at optræde som egentlig Indbyder til noget saadant.

Om Enkelthederne er ikke her Stedet at tale; kun skal bemærkes, at Sagen formentlig allerlettest lod sig ordne saaledes, at de enkelte Landes Aarsberetninger foruden de sædvanlige Oplysninger optog det Stof, hvorom man maatte blive enig, i en bestemt Form, hvilket Tidsskriftet da med Glæde vilde sammenarbejde aarsvis og for længere Tidsrum. Der skal ikke her gøres noget Forsøg paa at drage Grænserne mellem »Fængselsstatistik« og »Kriminalstatistik«, der for det her omtalte Maal ikke ere af stor praktisk Betydning, idet den Del af Kriminalstatistikken, som har

størst Interesse, væsentlig er den, som det hidtil har været Skik at behandle under Fængselsstatistik, og den, hvorover Fængselsbestyrelserne raade, saa at deraf ikke opstaar nogen Vanskelighed.

Heller ikke nogen nærmere Udvikling af Sagens store teoretiske og praktiske Interesse for os selv og Statistikken i det hele skal her forsøges; den vil sikkert for længst være erkendt af alle Læserne, og det er maaske kun dette lille Stød, der mangler for at faa Initiativet til at springe ud med de skønneste Blomster.

S. Grundtvig.

Strafanstalterne i Danmark 1895—96.

Efter Beretningen om Strafanstalterne i Danmark for Finans-aaret 1895—96, udgiven af Overinspektionen for Fængselsvæsenet, var hele Fangetallet i Strafanstalterne 31. Marts 1895 606 Mænd og 117 Kvinder, og med Tillæg af Tilgangen for 95—96: 1218 Mænd og 225 Kvinder, hvoraf der 31. Marts 1896 endnu hensad i Strafanstalterne 672 Mænd og 129 Kvinder, i alt 801 Personer. Iblandt Afgangen findes 18 benaadede Mænd, 4 Mænd fra Horsens og 14 fra Vridsløselille, og 4 Kvinder; af de døde, i alt 6, falde 4 paa Horsens og 2 paa Strafanstalten for Kvinder.

Det idømte Strafarbejde var i 95—96 Forbedringshusarbejde for 980 Mænd, deraf 215 i Horsens og 765 i Vridsløselille, og for 178 Kvinder. Ved Udgangen af Regnskabsaaret 95—96 vare Tallene henholdsvis 491, nemlig 116 i Horsens og 375 i Vridsl., og 95. Tilgangen havde i Aarets Løb været 539 Mænd og 97 Kvinder. Tugthusfangerne udgjorde i hele Aaret 238 Mænd, alle i Horsens Strafanstalt, og 47 Kvinder. Af disse udgjorde Tilgangen i Aarets Løb henholdsvis 54 og 11, og ved Aarets Udgang hensad 181 Mænd og 34 Kvinder som Tugthusfanger.

Af de til Strafarbejde dømte vare i alt i Aarets Løb Cellefanger 921 Mænd, 169 i Horsens og 752 i Vridsl., og 164 Kvinder. Ved Aarets Udgang vare 426 Mænd, 65 i Horsens og 361 i Vridsl., og 80 Kvinder i Celle. Af det samlede Tal vare 403 Mænd og 73 Kvinder udgaaede efter endt Straffetid; 58 Mænd, 43 i Horsens og

15 i Vridsl., og 8 Kvinder vare overgaaede til Fællesskab. Behandlede som Fællesfanger vare i alt 356 Mænd og 69 Kvinder, og ved Aarets Udgang udgjorde saadanne Fanger 246 Mænd og 49 Kvinder. Af de løsladte havde c. 80 pCt. saavel af Mands- som af Kvindefangerne afsonet Straffen i Celle.

Fangedagenes Antal udgjorde for Mænd 229133, for Kvinder 44719; det daglige gennemsnitlige Fangebelæg var 626 Mænd og 122 Kvinder. Gennemsnitsstraffetiden var for de til Tugthusarbejde indsatte Mænd 3,66 Aar, for Kvinder 5,14 Aar; for de til Forbedringshusarbejde indsatte var den baade for Mænd og Kvinder 1,30 à 1,40.

Forbrydelserne, hvorfor de i 95—96 indsatte Fanger vare dømte, vare Blodskam, Voldtægt, Omgængelse mod Naturen og andre Sædelighedsforbrydelser, begaaede væsentlig af Mænd i et Antal af i alt 65. For Manddrab vare 10 Mænd og 2 Kvinder dømte; for Barnemord 7 Kvinder og for Barnefødsel i Dølgemaal 3 Kvinder. For Vold vare 9 Mænd inddømte. For Ejendomsforbrydelser, hovedsagelig Tyveri, men ogsaa deri medregnet Ran, Hæleri, Røveri, Trusler og ulovlig Omgang med Hittegods, vare 358 Mænd og 64 Kvinder dømte, eller henholdsvis c. 60 og 59 pCt. af de inddømte. Brandstiftelse falder paa 65 Mænd og 8 Kvinder.

Af de indsatte var ingen dømt paa Livstid; i øvrigt var Straffetiden 7 Aar og derover for 7 Mænd og 2 Kvinder, fra 6—5 Aar for 5 Mænd og 1 Kvinde, fra 5—4 Aar for 10 M., fra 4—3 Aar for 18 M. og 2 K., fra 3—2 Aar for 52 M. og 7 K., fra 2—1 Aar for 190 M. og 43 K., fra 1— $\frac{2}{3}$ Aar for 164 M. og 29 K., $\frac{2}{3}$ Aar for 147 M. og 23 K. eller paa to Aar og derunder for 501 M. og 95 K., det er for henholdsvis c. 84 og 88 pCt. af alle inddømte Mænd og Kvinder.

Alderen var mellem 15 og 20 Aar for c. 14 pCt. af de indsatte Mænd og c. 7 pCt. af de indsatte Kvinder, mellem 20 og 25 Aar for 23 pCt. af de indsatte Mænd og for c. 31 pCt. af de indsatte Kvinder; mellem 25 og 50 Aar var Alderen for c. 35 pCt. Mænd og for c. 55 pCt. Kvinder.

Antallet af ugifte var naturligvis langt større end Antallet af gifte, saaledes for Mænd 404 af 593 indsatte Mænd, medens Kvinderne udgjorde 72 ugifte af 108 indsatte. Forholdet er saaledes for Mænd og Kvinder henholdsvis c. 68 og 67 pCt. af ugifte.

Hvad ægte og uægte Fødsler angaar, da have Kvinderne Overvægten i sidstnævnte Retning, idet de uægte Fødsler udgøre 29 pCt. for Kvinderne mod 16 pCt. for Mændene.

Af de indsatte 701 Fanger vare 211 eller 31 pCt. ikke straffede tidligere, 234 eller 33 pCt. straffede med mindre Straffe og 256 eller 36 pCt. straffede med Strafarbejde.

Tilbagefaldet er med Hensyn til de fleste af de med Strafarbejde forhen straffede, nemlig for 66 Mænd og 21 Kvinder, inden 1 Aar efter Løsladelsen og inden 2 Aar efter samme 56 Mænd og 10 Kvinder, men derefter i det hele aftagende i Forhold til Tiden, der hengaar.

Med Hensyn til Forbrydelsen, hvorfor Tilbagefaldet sker, da gaar den i langt overvejende Grad ud paa Ejendomsindgreb, nemlig i 228 af 256 Tilbagefald, eller hos 186 Mænd af 213 og hos 42 af 43 Kvinder.

De væsentligste disciplinære Forseelser have i Horsens bestaaet i Ufred og respektstridigt Forhold, i Vridsløse i indbyrdes Meddelelse, i Kvindefængslet i indbyrdes Meddelelse og respektstridigt Forhold.

I alle Fængslerne har Straffen væsentlig været mørkt eller ensomt Fængsel og Nedsættelse i Klasse, i 16 Tilfælde korporlig Revselse.

Sundhedstilstanden har givet i dagligt Gennemsnit 7,92 syge for Mænd og 6,56 for Kvinder; den daglige gennemsnitlige Sygeprocent har været 1,28 for Mænd og 5,38 for Kvinder. Den gennemsnitlige Dødelighedsprocent har udgjort 0,64 for Mænd og 1,64 for Kvinder.

Hvad den finansielle Side angaar, have Udgifterne i Aaret udgjort 417311,63 Kroner. Statens Tilskud har været 344331,10 Kroner. Gennemsnitsudgiften pr. Fange var 557,20 Kroner, hvoraf Statens Tilskud var 460,34 Kroner.

Med Strafanstalterne, Lovreglerne og de administrative Forskrifter om Strafarbejdet og Overbestyrelsens Ordning er ingen Forandring foregaaet i Beretningsaaret, hvorfor derom henvises til, hvad der i Beretningen for 1891—92 er anført desangaaende. I Fængselskongressen i Paris 1895 have foruden Overinspektøren 4 af Strafanstalternes Embedsmænd deltaget.

Fængselsselskabernes Organisation er uforandret som i forrige Beretning omhandlet, og deres Virksomhed er fortsat paa samme Maade som i 1894—95. Det i 1892 oprettede Fælleskontor har været stærkt benyttet og udfoldet en gavnlig Virksomhed.

Paa Finansloven for 1895—96 bevilgedes der et Tilskud til Fængselsselskaberne af 2650 Kr., som af Overinspektionen er fordelt saaledes: Fællesbestyrelsen 500 Kr., Københavns Fængselsselskab 750 Kr., Horsens 300 Kr., Vridsløselille 500 Kr., Fyn 100 Kr., Viborg 200 Kr., det Sjællandske 150 Kr. og Lolland-Falsters 150 Kr.

Desuden ere de overskydende Renter af Fangernes i Statskassen indestaaende Overarbejdspenge 606 Kr. 25 Øre som sæd-

Oversigt over Fængselselskabernes Virksomhed.

	Indtægt		Udgift	Formue 31/3 96	Under- støttede Personer	Det til di- rette Un- derstøttelse anvendte Beløb	Det til indi- rette Un- derstøttelse anvendte Beløb	Admini- stration
	Gaver og Medlems- Bidrag.	Renter af Formue						
	Kr. Øre	Kr. Øre	Kr. Øre	Kr. Øre		Kr. Øre	Kr. Øre	Kr. Øre
København	5896.00 ¹⁾	510.06	5617.13 ¹⁾	15.580.46	216	3165.24	1850.00 ²⁾	601.89
Horsens	3122.00 ¹⁾	1178.21	2931.75	31.316.78	76	2043.10	200.00 ²⁾	688.65
Vridsløselille	5877.05	828.39	5863.12 ¹⁾	20.520.13	257	4589.63	500.00 ²⁾	773.49
Fyn	1821.49	230.02	1995.12	5901.17	40	1403.20	100.00 ²⁾	491.92
Viborg	2701.00	556.74	3075.22	14.709.67	73	2224.01	100.00 ²⁾	751.21
Sjælland	1692.00	99.00	1151.25	3555.25	18	745.40	100.00 ²⁾	305.85
Lolland-Falster	974.00	»	240.97	3129.27	9	130.00	50.00 ²⁾	60.97
Tilsammen	22.083.54	3402.42	20.874.56	94.712.73	689	14.300.58	2900.00	3673.98

¹⁾ Herunder er indbefattet Bidrag fra de Spanjerske Legater til Københavns Selskab 700 Kr. og til Vridsløselille Selskab 500 Kr., for hvilket Bidrag, der bruges fuldtud til Understøttelser, særligt Regnskab aflægges til Legatbestyrelsen.

²⁾ Heraf er 1350 Kr. medgaaet til Udgifter ved et Optagelseshus og 500 Kr. som Bidrag til Fængselselskabernes Fælleskontor.

³⁾ Bidrag til nysnævnte Fælleskontor.

vanlig blevne fordelt til de 3 førstnævnte Selskaber med henholdsvis 130 Kr., 139 og 237 Kr. 25 Øre.

Efter de af Selskaberne udgivne Beretninger for 1895—96 anføres omstaaende skematiske Oversigt.

S. G.

Norges Strafarbejdsanstalter

fra 1. Juli 1894 til 30. Juni 1895.

Det samlede Fangetal i de 4 norske Strafarbejdsanstalter var i det omhandlede Aar 1057, hvoraf 892 Mænd og 68 Kvinder; Tilgangen udgjorde 374 Mænd og 68 Kvinder, hvoraf dog 6 Mænd indkom fra Sygehuset, saaledes at Antallet af de i Aarets Løb inddømte bliver 436 mod 439 Aaret forud. Det nævnte Tal forholder sig til Folkemængden d. 31. December 1890 omtrent som 1: 4589, for Mændene omtrent som 1: 2625 mandlige Indvaanere, for Kvinderne omtrent som 1: 15,221 kvindelige Indvaanere. Af de inddømte vare 29 Mænd og 1 Kvinde tidligere samme Aar løsladte fra Strafanstalterne.

Fangedagenes Tal var i alt 232.097, hvoraf det største Tal 77.222 falder paa Akershus Fællesanstalt for Mandfanger. Det gennemsnitlige daglige Belæg var 635,89 mod 605,56 Aaret før.

Benaadede bleve 32 Fanger, 18 Mænd og 14 Kvinder.

Hvad angaar de Forbrydelser, hvorfor de i Aarets Løb indkomne vare dømte, viser det sig, at Tyveri som sædvanlig har den højeste pCt., nemlig af Mændene 69,3 pCt., af Kvinderne 48,5 pCt. mod 23,5 pCt. for Barnemord, Fosterfordrivelse og dermed beslægtede Forbrydelser og et ualmindelig højt Tal, 22,1 pCt., for Løstgighedsforbrydelser. 9,86 pCt. inddømtes for to eller flere forskellige Forbrydelser, som hver for sig kunde have paadraget Strafarbejde.

Straffetiden var for den største pCt. af Tilgangen — ligesom i foregaaende Beretningsaar — 1 Aar og derunder, nemlig for 55,7 pCt. af de mandlige og 54,4 pCt. af de kvindelige Fanger. Paa Livstid inddømtes 3 Mandfanger.

Med Hensyn til de i Aarets Løb indkomne Fangers Alder ses det, at den mandlige Tilgangs Hovedstamme falder med 25,6 pCt. paa Alderen mellem 21 og 25 Aar, for Kvindefangerne derimod mellem 30 og 40 Aar med 32,4 pCt. Mellem 15 og 18 Aar var 2,2 pCt. af mandlige, 1,5 pCt. af kvindelige Fanger, mellem 18 og 21 Aar henholdsvis 12,8 og 8,8 pCt., hvilke sidste Tal betegne en

Nedgang med 2,7 og 8,8 pCt. fra forrige og med 4,1 og 2,7 pCt. fra forforrige Beretningsaar.

Tilgangens Fødested var for 90,8 pCt. af Mænd og 92,6 pCt. af Kvinder Norge. Sammenlignet med de to foregaaende Aar viser Antallet af svenskfødte Kvindefanger en ret betydelig Stigning.

Ugifte vare af de indkomne 74,4 pCt. af Mændene, 66,2 pCt. af Kvinderne; barnløse Enkemænd havde langt den laveste pCt., nemlig 0,8. Fødte uden for Ægteskab vare henholdsvis 9,5 og 11,8 pCt. Hjemstedet var for henholdsvis 35 og 38,2 pCt. Kristiania.

Angaaende Tilgangens Livsstilling og tidligere Vandel oplyser Beretningen, at ligesom i tidligere Aar af Mandfangerne Klasserne Daglejere og Haandværkssvende og Læredrenge ere de største, nemlig henholdsvis 29,9 og 25 pCt., og af Kvindefangerne Klasserne Tjenestotytende og Daglejersker, henholdsvis 48,5 og 19,1 pCt.; i øvrigt har Sømandsklassen et ualmindelig højt Tal, 15,5 pCt. Tidligere straffede vare af de ved Aarets Begyndelse hendsiddende 76,3 pCt. af mandlige og 37,1 pCt. af kvindelige Fanger hvoraf henholdsvis 55,8 og 23,7 pCt. havde været anset med Strafarbejde; af Tilgangen var tidligere straffet henholdsvis 44,3 og 29,4 pCt. med Strafarbejde. Samtlige Tal for Tilgangen ere betydelig højere end det foregaaende Aars, men harmonere næsten med det forforriges. Særlig for Bodsængslets Belæg foreligger der udførligere Opgivelser, der have Krav paa særlig Interesse, da denne Anstalt jo optager alle mandlige Straffanger under 21 Aar. Det fremgaar heraf, at af de i Aaret indkomne 235 Fanger var 165 eller 70,2 pCt. tidligere straffet, og heraf 53 Fanger eller 22,6 pCt. med Bodsængsel eller andet Strafarbejde. Af samtlige 441 Fanger, som i Aarets Løb hensad i Bodsængslet, havde 14,51 pCt. forhen været indsat der. — Fremdeles indeholder Beretningen Oplysninger om de i Aaret fra 1. Juli 1891 til 30. Juni 1892 løsladte Fangers Tilbagefald. For deres Vedkommende, som paa ny bleve dømte til Strafarbejde, bliver Tilbagefaldsprocenten 27,84 pCt., for Mænd 30,23 og for Kvinder 15,25 pCt., for de for Tyveri dømte 38,24 pCt., for de for andre Forbrydelser dømte 9,09 pCt. Samtlige disse Tal ere højere end de to foregaaende Beretningsaar. Medtages ogsaa de, der ved Tilbagefaldet dømtes til anden Straf end Strafarbejde, stiger Recidivisttallet til 32,16 pCt.

For Disciplinærforseelser er der paa Mænd for 233 Forseelser anvendt 244 Straffe, paa Kvinder for 20 Forseelser 22 Straffe; i Bodsængslet var Meddelelser til Medfanger, i Fællesanstalterne Opsøtsighed og Ulydighed de hyppigste Overtrædelser. De mest anvendte Straffe vare i Bodsængslet Nedsættelse i lavere Klasse, i Fællesanstalterne Hensættelse i lys eller mørk Celle paa halv Kost uden Arbejde. I alt straffedes 15 pCt. af det samlede Fangebelæg

disciplinært; heraf straffedes en enkelt Fange i Bodsfængslet ikke mindre end 16 Gange. — Direktøren for Akershus Strafanstalt anfører som medvirkende Grund til Aarets særlig gode Disciplinærforhold i denne Anstalt, at Hestekød ved Middagen er blevet ombyttet med Oksekød.

Gudstjeneste og Undervisning er afholdt regelmæssig; i Trondhjems Strafanstalt er desuden hver Uge særlig Andagt paa Finsk afholdt.

Om Sundhedstilstanden bemærkes, at 7 Fanger i Aarets Løb ere døde, og at 669 have været syge, hvilket er gennemsnitlig 31,86 Personer pr. Dag eller 5,01 pCt. af det gennemsnitlige daglige Belæg. Sindssygdомstiltældenes Antal var 19, hvoraf 9 i Cellefængslet.

Gennemsnitlig 74,86 pCt. af samtlige Straffanger have drevet indtægtsgivende Arbejder, 120 Mænd Snedkergøring, 62 Kvinder Spinding og Vævning. Indtægten var 269,276 Kr. 13 Øre Brutto, 127,011 Kr. 35 Øre Netto, hvilket giver et dagligt Udbytte af 55 Øre pr. Fange; 812 Fanger have i Arbejdsøge tjent 8319 Kr. 19 Øre, hvilket for hver giver en Gennemsnitsfortjeneste af 3 Øre pr. Arbejdsdag.

Udgifterne have i det forløbne Aar andraget 657,684 Kr. 74 Øre, Indtægterne 282,599 Kr. 44 Øre, Statstilskuddet 375,085 Kr. 30 Øre. Pr. Fange var den aarlige Udgift 774 Kr. 84 Øre, den daglige 2 Kr. 12 Øre; Statskassens Tilskud til disse Beløb var henholdsvis 554 Kr. 14 Øre og 1 Kr. 52 Øre. Sammenlignet med 1893—94 er den aarlige Udgift pr. Fange formindsket med 23 Kr. 79 Øre, den daglige med 7 Øre.

Olaf Haack.

Norges Distriktsfængsler i 1895.

Ifølge Beretningen om Distriktsfængslerne i 1895 var Antallet af Fangerum 792, hvoraf 651 Enkeltceller — Beretningen for 1890 havde 660—82 Fællesrum og 59 oprindelig til Straf- og Gældsarrester bestemte Rum. Flere af Fængslerne have været overfyldte, navnlig Kristianias, hvorfra 276 Fanger havde maattet overføres til Akershus Amts Distriktsfængsel.

Antallet af Straf- og Varetægtsarrestanter var 10,915 hvoraf 9580 Mænd og 1335 Kvinder, med 100,683 Fangedage, 86,608 for Mænd, 14,075 for Kvinder. I 1894 var Fangetallet 11,041, Fangedagene 106,047. Den gennemsnitlige Fængselstid var 9,22 Dage. Af det samlede Belæg var 7803 Straffanger med 47,300

Fangedage, 3,112 Varetægtsfanger med 53,383 Fangedage (hvori dog er medregnet 389 Personer, der i 839 Dage under Transport have været indsatte i Distriktsfængslerne). Heraf falder paa Kristianias Distriktsfængsel 3121 Straffanger med 15,829 Fangedage og 1179 Varetægtsfanger med 26,152 Fangedage.

Fængsel paa sædvanlig Fangekost afsønde 525 Personer i 13,547 Dage; heraf traadte hos 148 Personer i 1678 Dage denne Straf i Stedet for Bøde.

Vand og Brødstraf er i Aarets Løb udstaaet af 6957 Personer, 6084 Mand og 873 Kvinder, i tilsammen 32,878 Dage, hvori dog samtlige Mellemfristdage ere medregnede; heraf traadte for 5410 Personer i 17,883 Dage Straffen i Stedet for Bøder.

Fængselstidens gennemsnitlige Længde for Straffangers Vedkommende var for de paa Vand og Brød hensiddende 4,73 Dage eller 0,02 mindre end i 1894; for dem, der vare idømte Vand og Brød — altsaa bortset fra dem, der afsønde Bøder — bliver Tallet 9,69 eller 0,21 mere end i 1894. For Fængsel paa sædvanlig Fangekost ere de tilsvarende Tal 25,80 og 31,48 Dage, hvilket er henholdsvis 1,52 og 3,91 mere end i 1894. For de egentlige Varetægtsfanger var Gennemsnitstiden 19,30 Dage eller 0,24 mindre end i 1894.

I Forhold til Folkemængden den 31. December 1890 var det samlede Fangetal omtrent som 1: 183, Straffangernes Antal omtrent som 1: 256, Varetægtsfangernes omtrent som 1: 735.

Det gennemsnitlige daglige Belæg var omtrent 276, for Straffangerne omtrent 130 og for Varetægtsfanger omtrent 146. I Kristianias Distriktsfængsel var det gennemsnitlige daglige Belæg omtrent 115.

Med Hensyn til Alderen viser Beretningen, at 767 Fanger, hvoraf 661 mandlige og 106 kvindelige, vare under 18 Aar, og af disse igen 82 Drengene og 11 Piger under 15 Aar; sammenlignet med 1894 viser disse sidste Tal en meget betydelig Nedgang, nemlig med 48 Drengene og 5 Piger, medens der i 1893 var 8 Drengene mere og 1 Pige mindre end i her omhandlede Aar. Mellem 15 og 18 Aar var i 1895 674, i 1894 743 og i 1893 708 Fanger. Over Halvparten af samtlige unge Fanger have hensiddet i Kristianias Distriktsfængsel.

Straf med Ris er i Distriktsfængslerne fuldbyrdet paa 53 Drengene mod i 1890 118 Drengene og 1 Pige.

Disciplinærforseelser ere ansøgte med 62 Straffe paa 52 Fanger. 6 af de forefaldne Forseelser have været Rømning eller Rømningsforsøg.

Regelmæssig Gudstjeneste har været afholdt i Kristiania, Hamar og Bergens Distriktsfængsler. Undervisning meddeltes i 16 Distriktsfængsler til 1172 Fanger i 3779 Timer, altsaa ca. 3¼ Time til hver Fange. I Kristianias Fængsel er der givet Under-

visning ved religiøse og historisk-geografiske Foredrag samt i Folkeskolens Fag.

Angaaende Sundhedstilstanden slutter Beretningen i Aar som tidligere Aar med, at der ikke er konstateret nogen skadelig Virkning for Fangernes Helbred af Vand- og Brødstraffen.

Fangerne have i 38 af de 55 Distriktsfængsler været beskæftigede ved regelmæssigt, nyttigt Arbejde. I Kristianas Distriktsfængsel have 388 Fanger drevet forskellige Haandværk, deraf 85 Kurvemagorarbejde; Fangerne i dette Fængsel have i Arbejds-godtgørelse erholdt 528 Kr. 28 Øre; Underskuddet ved Arbejdsdriften var 745 Kr. 75 Øre.

Ved Løsladelsen ere 804 Fanger blevne understøttede med Beklædningsgenstande for 5350 Kr.

Udgifterne udgjorde for Statskassens Andel 102,772 Kr. eller 4154 Kr. mindre end i 1894, hvilken Nedgang skyldes det ringere Fangebelæg. Fængselsdistrikternes Udgifter var 225,185 Kr. eller 52,991 mere end i 1894, en Stigning, der væsentlig falder paa Kontoerne „Lønninger“ og „Vedligeholdelse og Inventarium“. Fængselsdistrikternes virkelige Udgifter (altsaa med Fradrag af Indtægter) udgjorde 202,360 Kr., hvilket i Forbindelse med Statskassens Tilskud giver en samlet Udgift af 305,132 Kr. Dette bliver pr. Fangedag 3 Kr. 3 Øre, hvoraf Statskassen har baaret 1 Kr. 2 Øre og Fængselsdistrikterne 2 Kr. 1 Øre. I 1890 vare de tilsvarende Tal henholdsvis 2 Kr. 82 Øre, 1 Kr. 2 Øre og 1 Kr. 81 Øre.

Endelig indeholder Beretningen Oplysninger om de norske Fængselsselskaber. Det fremgaar heraf, at Stortinget til disse paa Budgettet for 1895—96 har bevilget 4500 Kr., som ere fordelte mellem 6 Fængselsselskaber, og at der i Kristiania paa Bekostning af „Kristianas Brændevinssamlag“ er oprettet et Arbejdskontor for løsladte Fanger, og at denne Institution allerede har baaret gode Frugter.

Olaf Haack.

Sveriges fångvård år 1896.

Af fångvårdsstyrelsens officiella berättelse för år 1896 framgår, att antalet straffanstalter i riket under nämnda år utgjorde 55. Af dessa voro 46 enrumsfängelser (med sammanlagdt 2580 ljusa och 98 mörka celler) 3 centralfängelser för män, ett centralfängelse för kvinnor, 4 centrala arbetsanstalter för män och en central arbetsanstalt för kvinnor.

Under året genomfördes den afsedda omorganisationen af de centrala fångvårdsanstalterna för kvinnor. Sålunda upphörde cen-

tralfängelset i Norrköping att användas såsom straffängelse och de derstädes till straffarbete för lifstiden eller på viss längre tid dömda qvinnor öfversändes till centralfängelset i Göteborg. Från centralfängelset å Norrmalm, som jemte det dermed förenade kvinnohäktet under berättelseåret indrogs, förflyttades de derstädes intagna till tvångsarbete dömda qvinspersonerna till det utrymda centralfängelset i Norrköping, som dermed förändrades till en central tvångsarbetsanstalt. Innan nu nämnda omflyttning egde rum, hade fängelserna i Norrköping och Göteborg undergått en genomgripande omdaning och försetts med nattceller.

Antalet fångar utgjorde vid årets början 3174 och vid dess slut 3235; tillkomne under året voro 23131 och afgangne 23070. Af de vid årets slut kvarvarande voro 229 tilltalade för brott, 1640 voro straffarbetsfångar, 194 dömda till urbota fängelsestraff, 366 till fängelsestraff i saknad af tillgång till böter, 42 häktade för lösdrifveri och 764 hållne till tvångsarbete.

Bland straffarbetsfångarne voro vid årets slut kvarvarande 179 lifstidsfångar, och af de återerstående voro 663 dömda öfver två år och 798 till två år och derunder. De senaste tio åren förete en ej obetydlig minskning i straffarbetsfångarnes antal. Vid 1887 års slut funnos sålunda 2291 fångar af nämnda slag i rikets fängelser förvarade, hvadan antalet minskats med 655, deraf med 96 på lifstiden och 559 på viss tid dömda.

Procenten af återfall i förhållande till antalet nykomne straffarbetsfångar utgjorde för berättelseåret 31, samt för tioårsperioden 1887—96 30,7. Särskildt af dem, som undergått straffarbete för stöld, återföllö år 1896 36,5 pct. män och 39,3 pct. qvinnor samt under nyssnämnda tioårsperiod i genomsnitt 36,4 pct. män och 35,3 pct. qvinnor.

Af de under året nykomne voro 1620 (1434 m., 186 qv.) dömda till straffarbete från 2 månader till och med 2 år; dömda från 2 till och med 4 år voro 137 (105 m., 32 qv.), från 4 till och med 10 år 66 (59 m., 7 qv.) och öfver 10 år på viss tid endast en man.

Af lifstidsfångarne voro under året nykomne 9 (5 m., 4 qv.), och af de vid årets slut kvarvarande 179 (142 m., 37 qv.) hade 18 män förut hållits till straffarbete för lifstiden men blifvit benådade.

Antalet fängelsefångar utgjorde under år 1896 17859 (16661 m., 1196 qv.), deraf 1126 (1056 m., 70 qv.) undergingo urbota bestraffning och 16731 (15605 m., 1126 qv.) förvandlingsstraff i saknad af tillgång till gäldande af ädömda böter. Nykomna urbota fängelsefångar voro 950 (890 m., 60 qv.) och bötesfångar 16455 (15346 m., 1109 qv.). Den förstnämnda kategorien förete sedan år 1887 en ökning af 258 (231 m., 27 qv.) och den sistnämnda af 2891 (2565 m., 226 qv.).

För sysslolöst kringstrykande och bettlande häktades under året 2222 personer, af hvilka 984 komma på Stockholms stad och 1238 på rikets öfriga delar.

Antalet tvångsarbetsfångar uppgick vid 1896 års slut till 764 (582 m., 182 qv.). Under året nykomne voro 1142 (792 m., 350 qv.), af hvilka 1116 (774 m., 342 qv.) voro dömda enligt lösdrifverilagen och 26 (18 m., 8 qv.) enligt fattigvårdsförordningen.

Af nykomne straffarbetsfångar i förhållande till folkmängden i riket kom år 1887 1 på 3020 inv. och år 1896 1 på 2802 inv. Beträffande nykomne tvångsarbetsfångar var samma förhållande år 1887 1 på 3293 inv. och år 1896 1 på 4353 inv.

Af de under året nykomne straffarbetsfångarne voro 21 (15 m., 6 qv.) ådömda förlust af medborgerligt förtroende för alltid och 1196 (1053 m., 143 qv.) på viss tid. Bland de brott, för hvilka de under året å fängelserna intagne personer blifvit dömda till straffarbete, märkas 1160 fall af stöld, 77 af mened och förfalskningsbrott, 59 af barnamord, 33 af dråp, 19 af mordbrand och annan skadegörelse å egendom och 13 af mord. De för undergående af urbota fängelsestraff i straffanstalt insatte personer voro bland annat dömda för misshandel (315 fall), brott mot offentlig myndighet (134) och snatteri (114). Af yngre ålder än tjugu år voro vid årets slut kvarvarande 127 (114 m., 13 qv.) straffarbetsfångar och 29 (22 m., 7 qv.) tvångsarbetsfångar.

Beträffande ordningen och disciplinen vid straffanstalterna uppgick antalet extra judiciella bestraffningar, som ålagts fångpersonalen vid läns- och kronocellfängelserna, till 132, af hvilka 28 bestodo uti inneslutning i mörk cell, 96 uti mistning af sängkläder eller annan bekvämlighet, 1 i förknappning af kost och 7 i varning. De flesta af dessa bestraffningar voro ålagda för vildsinthet och oljud (4), för hotelser och sturskhet mot bevakning (11), för olydnad eller oskickligt uppförande (9), för okynne och missvård af fångelsets tillhörigheter (40) samt för olofligt meddelande med medfånge (48). De straffades antal utgjorde 8,3 pct. af det i dessa fångelser förvarade medeltalet fångar. Under året begingos vid förenämnda fångelser 4 själfmord, alla medels hängning, hvarförutom 3 försök till själfmord föröfvades.

Vid straffängelserna för män ålades fångpersonalen 73 bestraffningar, hvaraf 7 bestodo uti ljus cell med arbete, 4 uti ljus cell dels med, dels utan arbete, 3 uti ljus cell utan arbete, 34 uti ljus cell i förening med mistning af sängkläder, 23 i mörk cell och 2 i prygel. De vanligaste anledningarne till bestraffning voro förseelser mot bevakning (9), trots, olydnad m. m. (9), oskickligt uppförande (22), olofligt innehavande af gods och penningar (6), vägran att förrätta ålagdt arbete (8), samt lättja (4). Procenten af antalet

straffade i förhållande till medeltalet fångar utgjorde 8.4. Vid dessa fängelser tog en straffänge genom hängning sig af daga.

Vid straffängelserna för kvinnor undergingo 8 personer eller 11 pct. af medeltalet fångar sammanlagdt 8 bestraffningar, bestående uti ljus cell utan arbete (6) och ljus cell med mistning af sängkläder (2). Besträffningarne voro ålagda för oskickligt uppförande och olydnad (2), bedrägeri och oredlighet (2), trots och vildsinthet (2) samt förseelser mot bevakning (2).

Antalet bestraffningar vid arbetsanstalterna för män utgjorde 95 eller 14 pct. af medeltalet fångar. Bland dessa märkas prygel (i 1 fall), mörk cell (2), ljus cell utan arbete (29) samt ljus cell med mistning af sängkläder (60). Besträffningarne voro bland annat ålagda för förseelser mot bevakning (i 38 fall), olydnad och oskickligt uppförande (17), kif och slagsmål med kamrat (9) samt lättja eller vägran att förrätta ålagdt arbete (9). Sjelfmord, genom hängning, förekom i ott fall.

Vid arbetsanstalterna för kvinnor fingo under året 85 personer eller 32.7 pct. af medeltalet fångar vidkännas 118 bestraffningar. Förseelserna voro bland andra olydnad och oskickligt uppförande (39), förseelser mot bevakning (9), trots eller vildsinthet (10), gräl och slagsmål med kamrat (23), skadegörelse å anstaltens effekter (6) samt lättja eller vägran att arbeta (31).

Vid de centrala straff- och arbetsanstalterna utgjordes under år 1896 sammanlagdt 427,273 dagsverken, deraf med inkomst 327,114 och utan inkomst 100,159. Hindrade voro 117,733 dagsverken. De manliga fångarne sysselsattes förnämligast med väfnad, stenhuggeri, skrädderi, skomakeri, snickeri, korgmakeri, smide och borstbinderi; de qvinliga med väfnad, sömnad, strumpstickning och tvätt.

Vid läns- och kronohäkterna utgjordes under berättelseåret tillsammans 383,964 dagsverken; icke utgjorda dagsverken uppgingo till 153,573. De flesta utgjorda dagsverken kommo på förfärdigande af tändstickslådor, skrädderi- och sömnadsarbeten, skomakeriarbeten, korgmakeriarbeten, fjäder- och dunspritning, rensning af säd, bönor m. m., strumpstickning, borstbinderi, drofredning samt tillverkning af papperspåsar.

Beträffande religions- och skolundervisningen vid rikets fängelser ingingo under år 1896 meddelande om, att 3 till fängvårdsanstalt ankomne fångar saknat all kunskap i kristendom och innanläsning. Kristendomskunskapen hos de vid årets slut kvarvarande var god hos 20.1 pct., försvarlig hos 62.9 pct., ringa hos 16.1 pct. och saknades alldeles hos 0.9 pct.

Af de vid årets slut kvarvarande fångar hade enligt inkomna uppgifter 76 pct. manliga och 6.5 pct. qvinliga straffarbetsfångar samt 71.3 pct. manliga och inga qvinliga fängelsefångar begått sitt

brott i rusigt tillstånd eller före brottets begående varit begifna på dryckenskap.

Under året erhöles 989 från fångvårdsanstalterne frigifna personer understöd af fångvårdsföreningar, fängelseförvaltningen eller enskilde och kommuner.

Besparingskassornas behållningar vid riket samtliga fångvårdsanstalter utgjorde vid 1896 års utgång 330,828 kronor. Af dessa medel utgick till åkerbrukskolonien Hall ett bidrag af 50 öre för dag för hvar och en gosse till ett antal af högst 175. Antalet underhållsdagar för dessa barn uppgick till 63,894.

Sammanlagda beloppet af de under året frigifnes vid frigifningen i postsparbanken innestående premiemedel utgjorde 26,626 kronor 39 öre. Af dessa medel förverkades genom återfall 507 kronor 6 öre, som tillfölo anslaget till fångars vård och underhåll.

Beträffande helsovården vid rikets fångelser visar år 1896 en sjukprocent af 4.₁₃ mot 3.₇₈ under tioårsperioden 1887—96. Med undantag af influensa förekommo epidemiska sjukdomar endast i spridda fall. För sinnessjukdomar vårdades 49 individer (1895: 46). Dödlighetsprocenten af fångarnes medeltal var 1.₁₇. År 1895 uppgick den till 1.₁₄ och under tioårsperioden 1887—96 till 1.₀₆. Dödsorsakerna voro i de flesta fall bröstsjukdomar.

Fångvårdens utgifter belöpte sig år 1896 till 1,703,684 kronor 20 öre, hvilken summa understiger den från föregående år med 19,189 kronor 8 öre. Arbetsinkomsten uppgick år 1896 till 84,123 kronor 45 öre (mot 94,832 kronor 45 öre år 1895). Dagportionen kostade i medeltal 27.₈₉ (mot 27.₈₉ öre under år 1895).

Albert Montgomery.